

Uitgangspunten

voor het accommodatiebeleid Boxtel

meewerkend

boxtel

1. Inleiding	2
1.1 AFBAKENING	3
2. Ambitie	6
2.1 KENMERKEN VAN BOXTEL	6
2.2 INHOUDELIJKE AMBITIES	7
2.3 DOELSTELLING VAN HET ACCOMMODATIEBELEID	9
3. Trends en ontwikkelingen	10
3.1 DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN	10
3.2 RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN	11
3.3 MAATSCHAPPELIJKE TRENDS	11
3.4 KADERS VANUIT NATIONAAL BELEID EN WETGEVING	12
4. Inhoudelijke uitgangspunten	14
4.1 ESSENTIËLE VOORZIENINGEN EN SPREIDING	14
4.2 LOKALE FOCUS	14
4.3 SAMENWERKING	15
4.4 MULTIFUNCTIONALITEIT	15
4.5 TOEKOMSTBESTENDIGHEID	16
4.6 DUURZAAMHEID	17
4.7 FINANCIËEL VERANTWOORD	17
5. Gemeentelijke rol en afbakening van het beleid	18
5.1 ROL VOOR GEMEENTE	18
5.2 STRATEGISCHE POSITIES	19
5.3 AFWEGINGSKADER ROL GEMEENTE	19
5.4 BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE	20
5.5 PROGRAMMERING EN INHOUDELIJKE INVULLING	21
5.6 FINANCIËEL KADER	21

1. Inleiding

In de gemeente Boxtel vinden we dat maatschappelijke voorzieningen op wijkniveau essentieel zijn voor de leefbaarheid van onze wijken, buurten en inwoners. Sociale contacten worden versterkt door de aanwezigheid van accommodaties, ontmoetings- en speelplekken en bankjes. De gemeente Boxtel kent een rijk verenigingsleven, buurtschappen en clubs die samen zorgen voor ontmoeting en verbinding. We zijn trots op het voorzieningenaanbod dat onze gemeente aantrekkelijk maakt om in te wonen en te leven: van de voetbalvelden die al zichtbaar zijn bij binnenkomst, tot het theater Podium Boxtel, de culturele voorzieningen in het centrum en de buurthuizen in de wijken, zoals De Walnoot en Orion. We zien ook dat tijden veranderen. Steeds minder mensen zijn lid van de traditionele sportverenigingen, en andere sporten wordt juist populairder. Ontmoeting blijft belangrijk, maar vindt niet altijd meer vanzelfsprekend plaats op een fysieke locatie.

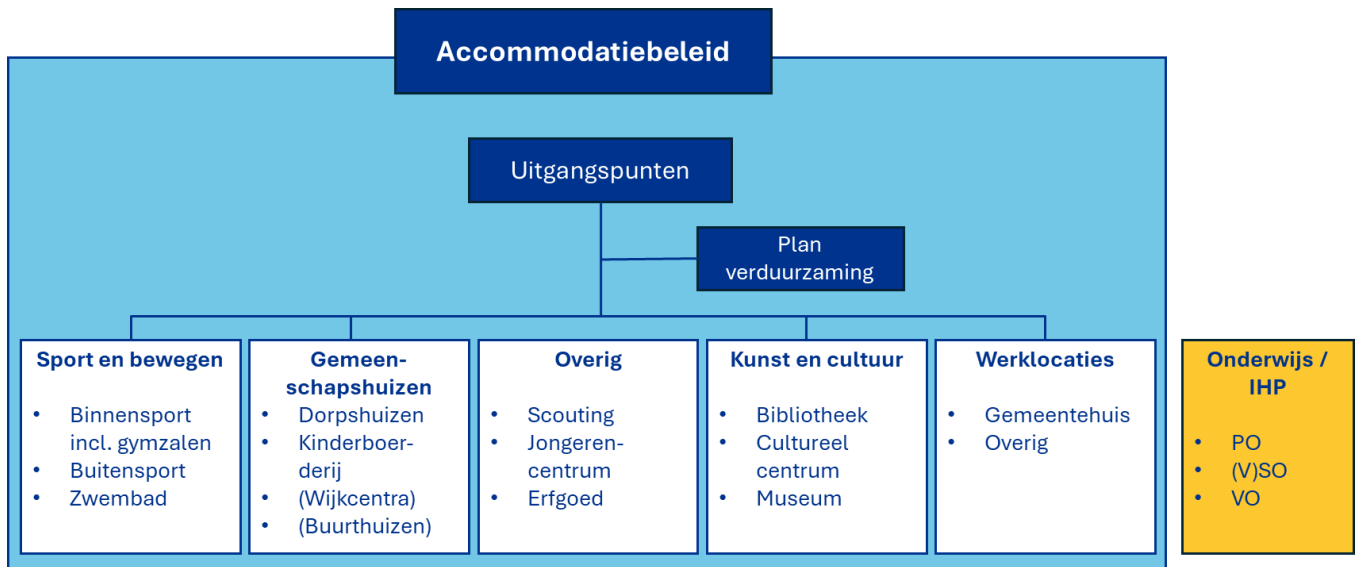
Binnen gemeente Boxtel speelt er veel rondom maatschappelijke accommodaties. Sommige accommodaties zijn verouderd, zoals de bibliotheek in Boxtel. Ook zijn er grote verschillen in de manier waarop voorzieningen en verenigingen nu worden ondersteund vanuit de gemeente. Tegelijkertijd ontbreekt er actueel beleid om maatschappelijke initiatieven en huisvestingsvragen aan te toetsen. Hoe we omgaan met sportaccommodaties, gemeenschapshuizen, bibliotheken en de werklocaties van de gemeente wordt daardoor vaak op ad-hoc wijze geregeld. Juist daarom is het nodig dat er keuzes worden gemaakt over hoe het voorzieningenaanbod eruit moet zien, en hoe de gemeente hierin een rol speelt. Daarbij geldt: wat we doen, doen we goed.

Verschillende maatschappelijke trends vergroten daarnaast de druk op onze maatschappelijke voorzieningen. Factoren als inflatie, toenemende bouwkosten, stijging van energiekosten en de verduurzamingsopgave maken de exploitatie en bouw van accommodaties lastiger. Trends als vergrijzing, afname van aantal vrijwilligers, een veranderde bevolkingssamenstelling, verdergaande professionalisering van beheer en toenemende eisen die gesteld worden aan accommodaties vragen dan ook om een actueel beleidskader. Daarnaast is er behoefte aan een uniforme, transparante manier van omgaan met maatschappelijk vastgoed.

De voorliggende uitgangspunten voor het accommodatiebeleid bieden duidelijkheid door de verantwoordelijkheden van de gemeente en de samenleving helder te schetsen. Dit beleid maakt inzichtelijk waarom en hoe de gemeente keuzes maakt ten aanzien van haar rol en de (financiële) bijdragen aan de realisatie, herontwikkeling, kwaliteitsverbetering, exploitatie en het beheer van maatschappelijke accommodaties. Alle initiatieven voor renovatie, uitbreiding, nieuwbouw of andersoortige investering moeten kunnen worden getoetst aan dit accommodatiebeleid om te bepalen of en hoe de gemeente gaat bijdragen.

1.1 Afbakening

Het doel van het voorliggende beleid is om concrete kaders te bieden, zodat maatschappelijke initiatieven die vragen om accommodatie op een uniforme, transparante en consistente manier worden beoordeeld. Dit beleid geeft het afwegingskader om te beoordelen of een sociaal maatschappelijk initiatief (dat accommodatie vraagt) voldoende maatschappelijk relevant is om hiervoor gemeentelijke accommodaties in te zetten, dan wel enige vorm van (financiële) ondersteuning te geven om het initiatief in accommodaties van derden te realiseren. Specifieke plannen per accommodatie / locatie worden in een later stadium opgesteld op basis van de uitgangspunten en afwegingskader.

Type accommodaties

Het accommodatiebeleid richt zich op maatschappelijke accommodaties. Dit zijn gebouwen en terreinen waar maatschappelijke activiteiten plaatsvinden waarvoor de gemeente een wettelijke plicht heeft of die het gemeentelijk beleid ondersteunen. Het accommodatiebeleid richt zich niet op het subsidiëren van deze maatschappelijke activiteiten, wel op de gebouwen en terreinen waar deze activiteiten plaatsvinden. De exploitatie van maatschappelijke accommodaties wordt (gedeeltelijk) door publieke middelen mogelijk gemaakt. Het eigendom van de accommodatie kan zowel bij de gemeente liggen als bij derde partijen. Het accommodatiebeleid reikt dus verder dan uitsluitend het gemeentelijk vastgoed. Afhankelijk van de eigendomsrelatie kan de rol van de gemeente in de financiering van een accommodatie verschillen.

Reikwijdte accommodatiebeleid samengevat:

- Gemeentelijk eigendom
- Gemeenschapshuizen
- Binnen- en buitensportaccommodaties
- Bibliotheken
- Werklocaties

- Gronden met opstallen die door de gemeente in erfpacht zijn gegeven aan verenigingen

Locaties voor onderwijs vallen buiten het accommodatiebeleid. Kaders voor huisvesting van onderwijsinstellingen zijn opgenomen in het lokaal Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Daarnaast vallen reguliere woningen die eigendom zijn van de gemeente niet binnen dit accommodatiebeleid omdat deze niet worden gebruikt voor de huisvesting van maatschappelijke activiteiten.

Huidige portefeuille

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de accommodaties binnen de gemeente (zowel in eigendom van de gemeente zelf als van derden).

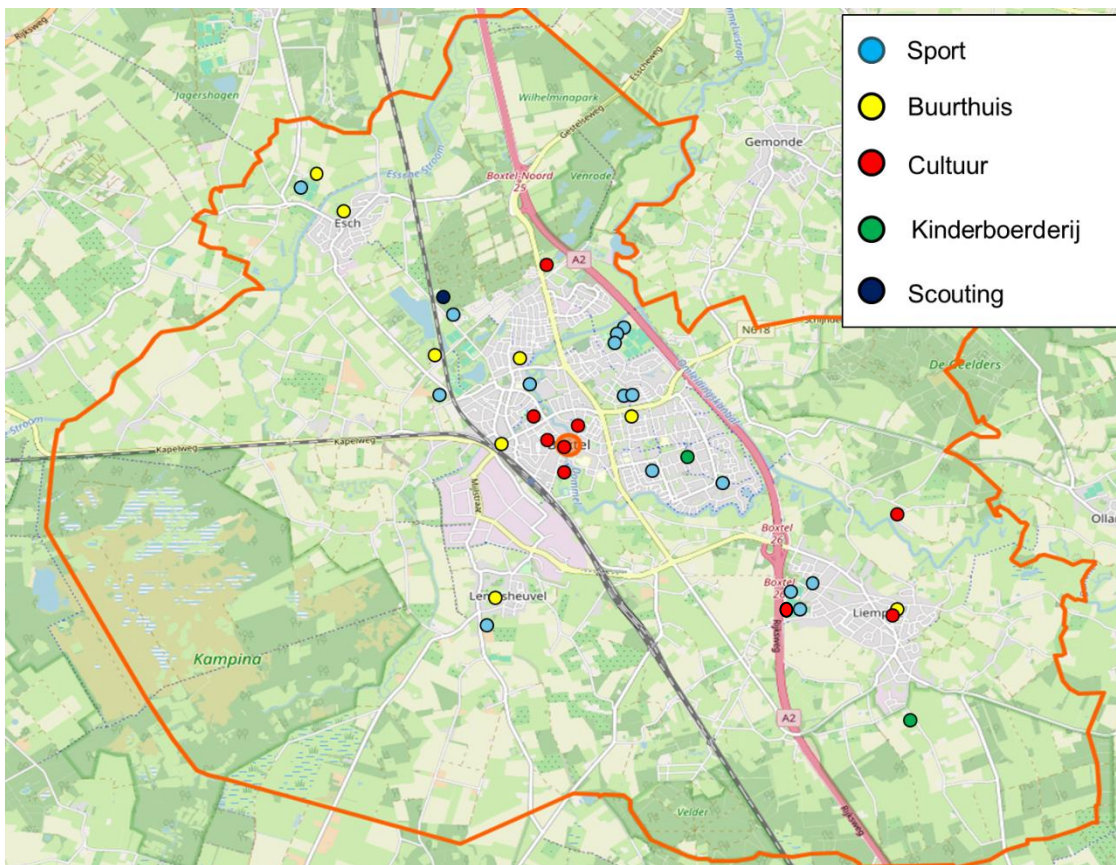
Tabel 1: Overzicht van de verschillende accommodaties in Boxtel.

Totaal, incl. eigendom derden	
Sport en bewegen	<ul style="list-style-type: none"> • 6 binnensportaccommodaties incl. gymzalen • 8 buitensportaccommodaties • 1 zwembad
Gemeenschapshuizen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 dorps huis • 3 buurthuizen • 2 wijkcentra • 2 Gildes
Kunst & Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • 1 bibliotheek • 4 musea
Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • 2 kinderboerderijen • 1 scouting
Werklocaties	<ul style="list-style-type: none"> • 1 gemeentehuis • 1 werklocatie (Ursula) • 1 gemeentewerf
Totaal	34 accommodaties

Accommodaties Boxtel op de kaart

De diverse accommodaties in Boxtel zijn weergegeven op de kaart. Wat betreft de spreiding van de accommodaties vallen de volgende punten op:

- Het merendeel van de accommodaties is geconcentreerd in en rondom de kern Boxtel.
- In de omliggende kernen (Esch, Lennisheuvel, Liempde) is het aantal accommodaties beperkter, maar er zijn wel in elke kern voorzieningen aanwezig.
- Culturele voorzieningen zijn grotendeels geconcentreerd in het centrum van Boxtel.
- Er is één scoutingvoorziening aanwezig in de gemeente.
- Iedere kern beschikt over ten minste één gemeenschapshuis.

2. Ambitie

2.1 Kenmerken van Boxtel

Waar een wil is, is een weg

Samenwerking en daadkracht staan centraal in Boxtel. Met het motto "*Waar een wil is, is een weg*" ligt de nadruk op het gezamenlijk bereiken van de gemeenschappelijke doelen: samen schouder eronder, samen op de bres voor Boxtel.

"Ons kent ons"-gevoel

Gemeente Boxtel bruist van gemeenschapszin: buurthuizen en verenigingen vormen het sociale hart, waar trots en verbondenheid iedereen samenbrengen. Onze inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. Er is veel sociale kracht en er zijn veel bewonersinitiatieven. In de kleinere kernen zoals Liempde, Esch en Lennisheuvel organiseren inwoners zich om hun ideeën, inzichten en wensen te verwezenlijken.

Recreatieve gemeente met historie

Boxtel is een recreatieve gemeente in het groen, met volop wandel- en fietsmogelijkheden. Het landschap is afwisselend met verspreide bebouwing, houtwallen, beekdalen en verschillende soorten bossen en historische gebouwen. Daarbij laat Boxtel als een van de oudste kernen van Brabant haar rijke geschiedenis zien met monumenten als kasteel Stapelen, de Basiliek, karakteristieke boerderijen of verouderde kloosters. Toerisme versterkt onze lokale economie én verrijkt het wonen, sporten en beleven van kunst en cultuur.

Diversiteit in samenhang

Boxtel is een unieke gemeente met vier levendige dorpskernen (Boxtel, Liempde, Lennisheuvel en Esch), elk met een eigen karakter en identiteit. Samen vormen zij een hechte gemeenschap waar diversiteit en verbondenheid hand in hand gaan. Die verscheidenheid maakt Boxtel bijzonder en biedt inwoners en bezoekers een rijk palet aan mogelijkheden.

Centraal in de stedendriehoek

Gemeente Boxtel ligt centraal tussen 's-Hertogenbosch, Tilburg en Eindhoven. De steden zijn goed bereikbaar met het openbaar vervoer door het NS-station in Boxtel en met de auto.

Stadse voorzieningen in een dorpsgemeente

De kern Boxtel kent veel voorzieningen die passen bij een middelgrote plaats. Bijvoorbeeld veel goede en verschillende scholen, maar ook het Oertijdmuseum en andere musea. Het historische karakter van het dorp Boxtel en de gezellige terrassen maken een bezoek aantrekkelijk.

Sterke ondernemersgeest

Boxtel heeft een lange traditie van ondernemerschap. De strategische ligging aan de Dommel trok al vroeg economische activiteiten aan. Ook vandaag de dag maakt de gunstige ligging de gemeente aantrekkelijk voor bedrijven en ondernemers. Dankzij de beschikbare ruimte voor industrie herbergt Boxtel een breed scala aan bedrijven en wordt werkgelegenheid gecreëerd.

Dit maakt het mogelijk om zowel te wonen als te werken binnen de gemeente. Daarnaast stimuleert het duurzame karakter van Boxtel de ontwikkeling van lokale en duurzame initiatieven.

2.2 Inhoudelijke Ambities

Omgevingsvisie

Het accommodatiebeleid is faciliterend aan het bereiken van de beleidsdoelen uit de omgevingsvisie. Belangrijk uitgangspunt van de omgevingsvisie is dat de leefomgeving zo wordt ingericht dat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de maatschappij. Het verenigingsleven, evenementen en vrijwilligerswerk spelen hierbij een essentiële rol en worden door de gemeente actief gestimuleerd. Daarbij geldt dat zowel fysieke als maatschappelijke voorzieningen, evenals de openbare ruimte, integraal toegankelijk zijn, zodat ook mensen met een beperking hier gelijkwaardig gebruik van kunnen maken.

Belangrijkste uitgangspunten voor het accommodatiebeleid:

- De basisvoorzieningenstructuur past bij de behoefte van de inwoners. Inwoners hebben vanuit hun kern toegang tot basisvoorzieningen door de nabijheid of goede bereikbaarheid van de basisvoorzieningen.
- De kracht van de samenleving wordt optimaal benut door ondersteuning van lokale netwerken en (burger)initiatieven. We stimuleren gelijke kansen, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven dicht bij de bewoners, in hun eigen netwerk.

Beleidsplan Kunst en Cultuur Boxtel 2025-2030

Het beleidsplan Kunst en Cultuur Boxtel 2025-2030 bevat de visie van de gemeente Boxtel op de ontwikkeling en richting van kunst en cultuur. De huisvestingsvraagstukken die uit deze visie voortkomen, worden niet binnen de kunst- en cultuurnota zelf behandeld, maar vallen onder het accommodatiebeleid. Daarmee vormt het accommodatiebeleid een faciliterend instrument om de uitvoering van het cultuurbeleid mogelijk te maken.

Belangrijkste uitgangspunten voor het accommodatiebeleid:

- Voorwaarden voor een goed cultuurklimaat zijn de mogelijkheid voor alle inwoners om deel te nemen aan culturele activiteiten en de brede bekendheid en goede toegankelijkheid van die activiteiten.
- Een culturele infrastructuur werkt als er voldoende goed toegeruste locaties zijn en als de verenigingen en culturele organisaties kunnen rekenen op efficiënte financiële ondersteuning.
- De spreiding van kunst en cultuur in alle vier de kernen, in alle kunstdisciplines en voor alle leeftijden is van groot belang.

Economische Agenda

In 2024 is de Economische Agenda 2030 vastgesteld, met als belangrijkste doel om een goed vestigingsklimaat voor bedrijven in de dorpen Liempde, Lennisheuvel, Esch en in het centrum van Boxtel te realiseren c.q. behouden. Het gaat niet om 'meer en sneller', maar om een duurzame, brede welvaart waar iedereen in de gemeente van profiteert. In Boxtel hebben we

een sterke ondernemersgeest en veel creativiteit. Met deze agenda willen we onze unieke kwaliteiten verder versterken.

Belangrijkste uitgangspunten voor het accommodatiebeleid:

- Kernen met eigen karakter en sterke gemeenschapszin: De kernen en buurtschappen vormen samen de gemeente Boxtel. Elke kern heeft een eigen karakter. Inwoners kijken naar elkaar om en zorgen voor elkaar. De gemeenschapszin is groot, er wordt veel georganiseerd en bewonersinitiatieven zijn talrijk.
- Zorgen voor een sterk Boxtels vestigingsklimaat waar de basis op orde is: zoals onder andere het optimaliseren van de digitale en fysieke bereikbaarheid, een passend woningaanbod en voldoende culturele- en maatschappelijke voorzieningen.

Visie op het Sociaal Domein

In de toekomstvisie Sociaal Domein hebben we vastgesteld wat de visie is voor het welbevinden van onze inwoners. We streven naar een samenleving waarin solidariteit en zorg voor elkaar centraal staan, en waarin we gezamenlijk oplossingen vinden voor de uitdagingen die voor ons liggen.

Belangrijkste uitgangspunten voor het accommodatiebeleid:

- We willen dat in 2040 Boxtel een gemeente is waarin iedereen gezond leeft en meedoet.
- Dichtbij: Voor activiteiten en voorzieningen die we organiseren en uitvoeren kijken we eerst of deze op wijk- of kernniveau gedaan kunnen worden.
- In 2040 is de sociale cohesie in de kernen en wijken van de gemeente Boxtel toegenomen. Inwoners kennen, ontmoeten en helpen elkaar in de openbare ruimte en bij activiteiten en nemen hiervoor initiatief.
- In 2040 hebben inwoners meer gelijke kansen om zich te ontwikkelen en te ontplooiën. Iedereen kan deelnemen aan onderwijs/educatie, cultuur, sport en maatschappelijke activiteiten.
- Voorzieningen (fysiek en maatschappelijk) en de openbare ruimte zijn integraal toegankelijk zodat ook mensen met een beperking hier gelijkwaardig gebruik van kunnen maken.

Sportbeleid

In 2026 wordt een nieuw sport- en beweegbeleid opgesteld dat richting geeft aan de activiteiten en interventies op het gebied van sport en bewegen in gemeente Boxtel. Dit beleid vormt een uitwerking van keuzes die op dit punt zijn gemaakt in de Visie Sociaal Domein 2040 Boxtel.

Subsidiebeleid

Het subsidiebeleid stimuleert maatschappelijke activiteiten. Wanneer activiteiten in een accommodatie plaatsvinden tegen een tarief onder de kostprijs of onder marktconform niveau, wordt dit beschouwd als een huisvestingssubsidie die op een andere manier hetzelfde doel ondersteunt. Binnen het accommodatiebeleid wordt daarnaast gezocht naar een evenwichtige balans tussen de verschillende financieringsbronnen. Dit betreft onder meer de gemeentelijke exploitatiebijdrage, activiteitensubsidies, contributies, opbrengsten uit commerciële activiteiten

en andere inkomstenstromen. Op deze manier wordt een duurzame en verantwoorde exploitatie van accommodaties nagestreefd.

2.3 Doelstelling van het Accommodatiebeleid

In de gemeente Boxtel leveren maatschappelijke voorzieningen en accommodaties een waardevolle bijdrage aan het dagelijks leven. Het biedt inwoners ruimte voor ontmoeting, ontspanning, ontwikkeling en beweging, en draagt op gemeenschapsniveau bij aan een leefbare en sociale woon- en leefomgeving. Wat we doen, moeten we goed doen, en hierin maken we duidelijke keuzes.

De uitgangspunten voor accommodaties op het gebied van sport, gemeenschapshuizen en andere maatschappelijke functies levert een bijdrage aan de volgende vier kerndoelen:

We geven duidelijkheid over de faciliterende rol van de gemeente bij verschillende type voorzieningen.

We vinden het belangrijk dat er sprake is van eenduidige en begrijpelijke regels ten aanzien van de gemeentelijke ondersteuning richting maatschappelijke accommodaties. Dit voorkomt onduidelijkheden en willekeur in beoordeling van aanvragen en maakt dat verenigingen en stichtingen weten wat er van ze wordt verwacht wordt en van de gemeente kunnen verwachten. Daarnaast zorgen we met dit accommodatiebeleid voor helderheid in de procedure van nieuwe aanvragen en voorkomen we ad-hoc besluiten.

We zijn transparant over de (financiële) ondersteuning aan verschillende type voorzieningen.

Door inzicht te geven in de achterliggende criteria en afwegingen daarin, weten verenigingen, stichtingen en inwoners waar beslissingen op gebaseerd zijn. Zo versterken we het vertrouwen en zorgen we voor een eerlijk en navolgbaar traject.

We creëren een gelijk speelveld (uniformiteit) voor verenigingen en stichtingen binnen de gemeenten, en geen concurrentie met commerciële partijen.

We hanteren duidelijke en uniforme afspraken, zodat alle betrokken partijen op een eerlijke manier gebruik kunnen maken van gemeentelijke voorzieningen. Een duidelijk afwegingskader zorgt voor een basis waarop afspraken kunnen worden gemaakt met exploitanten van accommodaties, verenigingen en stichtingen. Hiermee zorgen we voor meer uniformiteit in de relaties en (nieuwe) afspraken met deze partijen.

We zorgen voor een houdbaar financieel plaatje voor een toekomstbestendig voorzieningenaanbod, voor inwoners van nu en later.

We werken toe naar een toekomstbestendig aanbod dat inspeelt op veranderende behoeften, demografische ontwikkelingen en nieuwe vormen van wonen en samenleven. Zo zorgen we ervoor dat inwoners anno 2025 hier gebruik van kunnen maken, maar dat de juiste voorzieningen ook in de toekomst toegankelijk zijn. Door te streven naar een voorzieningenniveau dat past bij de schaal en de aard van onze kernen, en deze op duurzame wijze in te richten, houden we grip op de kosten die de voorzieningen meebrengen. Met een transparant afwegingskader zorgen we voor gepaste controle op de financiële afwegingen.

3. Trends en ontwikkelingen

De veranderingen in de samenleving in de afgelopen decennia hebben grote invloed op het gebruik van maatschappelijke accommodaties. De bevolking verandert van samenstelling en dat betekent een verschuiving in de aard en de locatie van de accommodaties. Leef- en denkwijzen van mensen veranderen constant, waardoor bijvoorbeeld eisen aan de leefomgeving veranderen. Deze trends en ontwikkelingen hebben effect op ruimtevragen die op de gemeente afkomen en worden meegenomen in dit beleid.

3.1 Demografische ontwikkelingen

Het aantal inwoners is van 30.337 in 2015 gestegen naar 34.241 in 2025, een groei van ongeveer 11% over 10 jaar. Het gemiddelde huishouden in Boxtel telt 2,2 personen.

Tot en met 2035 wordt er een middelmatige bevolkingsgroei verwacht voor de gemeente Boxtel, die onder andere gebruik maken van het sport- en cultuuraanbod in de gemeente. De verwachte ontwikkeling van het bevolkingsaantal tot 2035 in de gemeente Boxtel is weergegeven in de tabel hieronder.

Tabel 2: Verwachte bevolkingsgroei gemeente Boxtel 2023-2035 (x1.000)

Perioden	2023	2025	2027	2029	2031	2033	2035
Totaal	33,6	34,0	34,3	34,7	35,1	35,5	35,8

(Bron: CBS)

De gemeente Boxtel kent een duidelijke vergrijzing. In 2025 behoort 23,9% van de inwoners tot de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder. Daarnaast bevindt het grootste deel van de bevolking zich in de leeftijdscategorie van 45 tot 65 jaar. De gemiddelde gezinsomvang neemt af, wat resulteert in een beperkte instroom van jonge inwoners.

Daarnaast is er de afgelopen jaren een groeiende instroom van inwoners met een niet-Nederlandse nationaliteit. In de afgelopen elf jaar is deze groep met circa 37% toegenomen. Deze ontwikkelingen beïnvloeden de bevolkingssamenstelling en brengen mogelijk nieuwe behoeften met zich mee ten aanzien van sport, cultuur en ontmoeting. Dit heeft effect op het gebruik van de lokale maatschappelijke accommodaties. Zo zijn volwassenen en kinderen met migratieachtergrond minder vaak lid van een sportvereniging, maar hebben wel vaker een abonnement op fitness of zwembad.¹

Tabel 3: bevolkingssamenstelling gemeente Boxtel 2014-2025

Perioden	2014	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totaal	30.320	30801	32.973	33.748	33.748	33.979	34.241
Totaal niet-Nederlands	979	1.626	1.769	1.843	2.188	2.283	2.317

¹ Bron: Kennisbank Sport en bewegen:

<https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=11302&m=1681985589&action=file.download>

Europa (exclusief NL)	563	1.118	1.266	1.315	1.605	1.698	1.727
Buiten-Europa	298	456	458	539	539	555	564

(Bron: CBS)

3.2 Ruimtelijke ontwikkelingen

De gemeente is aantrekkelijk om in te wonen, wat leidt tot een toenemende druk op de beschikbare ruimte. Het verschil tussen het stedelijk gebied en het buitengebied wordt steeds kleiner. De lokale woningbehoefte in Boxtel groeit de komende jaren. Om in te spelen op de behoefte voegt gemeente Boxtel tussen 2023 en 2027 1.300 woningen toe en tussen 2028 en 2032 nog eens 985. Deze woningbouwontwikkeling vindt de komende jaren op meerdere locaties binnen de gemeente plaats. Aan de noordzijde van Boxtel wordt de nieuwe woonwijk Heem van Selis gerealiseerd, in Lennisheuvel wordt gewerkt aan het plan Achter Den Eijngel en in Liempde worden extra woningen toegevoegd op de locatie Hamsestraat–Roderweg². De groei van het aantal woningen leidt tot een toename van het inwonertal en heeft directe gevolgen voor de vraag naar maatschappelijke voorzieningen. De druk op de bestaande accommodaties kan hierdoor toenemen.

3.3 Maatschappelijke trends

Ten behoeve van een actueel en doelmatig accommodatiebeleid is een analyse uitgevoerd van de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen die het gebruik en de functie van maatschappelijke accommodaties beïnvloeden. De tabel hieronder geeft de maatschappelijke trend op hoofdlijnen per domein weer.

Domein	Maatschappelijke Trend (landelijk)
Sport	<ul style="list-style-type: none"> • Toename populariteit van informele en ongeorganiseerde sport (ca. 1/3 sport buiten verenigingsverband). • Fitness (binnen), wandelen en hardlopen zijn de meest beoefende sporten. • Sportscholen en toegankelijke urban sport voorzieningen zijn steeds populairder. • Jongeren kiezen vaker voor binnensport³.
Kunst en Cultuur	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijke cultuurbezoeken nog niet op pré-coronaniveau. • Traditionele cultuurvormen als bibliotheken blijven kerninstellingen voor culturele infrastructuur. • Cultuurbezoek neemt licht af naarmate de leeftijd toeneemt (2018-2022)⁴.
Jeugd	<ul style="list-style-type: none"> • Gemiddeld 44 uur per week vrije tijdsbesteding naast schoolwerk (12 jaar of ouder) <ul style="list-style-type: none"> ○ Ca. 20 uur aan mediagebruik (sociale media en Netflix e.d.) ○ Ca. 15 uur aan sport- en cultuuractiviteiten

² <https://www.boxtel.nl/boxtel-bouwt>

³ Belangrijkste trends en ontwikkelingen in sportdeelname 2024 NOC*NSF

⁴ Cultuurmonitor 2024

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ca. 8 uur aan sociale contacten • Aanbod buiten- en binnensport locaties en toegankelijke ontmoetingsplekken bepalend in inrichting vrijetijdsbesteding jongeren⁵
Gemeenschap	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschapshuizen staan onder druk door tekort aan vrijwilligers en financiële onzekerheid • Actieve bewoners starten stichtingen, coöperaties en wijkondernemingen⁶

3.4 Kaders vanuit nationaal beleid en wetgeving

Nationaal Sportakkoord II

Het Nationaal Sportakkoord II verankert sport en bewegen steviger in het landelijke, regionale en lokale beleid. Op basis van dit nationaal akkoord is in Boxtel het lokaal Sportakkoord uitgewerkt. Het kernteam Sportakkoord Boxtel, bestaande uit vertegenwoordigers van de lokale sport, gezondheidswereld en de gemeente, voert hierbij de regie. Voor de uitvoering zijn uitvoeringsbudgetten beschikbaar die onder meer ingezet worden voor zichtbaarheid van het aanbod, voor toegankelijke sportaccommodaties en een beweegvriendelijke leefomgeving.

Nederlandse Beweegrichtlijnen

Het kabinet heeft in een kamerbrief de ambitie vastgelegd dat in 2040 75% van de Nederlanders voldoet aan de Beweegrichtlijnen. De Nederlandse beweegrichtlijnen omvatten twee componenten en verschillen tussen jongeren (4–18 jaar) en volwassenen. Voor volwassenen gaat het om 2,5 uur per week matig intensief bewegen en twee keer per week bot- en spierversterkende activiteiten. Voor de jongeren gaat het om 1 uur per dag matig intensief bewegen en drie keer per week bot- en spierversterkende activiteiten. Deze normen vormen een referentiekader voor lokale keuzes in programmering, capaciteit en toegankelijkheid van (binnen- en buiten)beweegvoorzieningen.

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

Op grond van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) is de gemeente gehouden te voorzien in een openbare bibliotheekvoorziening. Vanaf 2026 hebben gemeenten hiertoe een zorgplicht, met als doel te zorgen voor een volwaardige bibliotheek op een redelijke afstand voor iedere inwoner. De kosten hiervoor moeten worden gedekt vanuit het gemeentefonds. De wijze van inrichting is een gemeentelijke keuze: eigen exploitatie, subsidiëring van een (regionale) bibliotheekorganisatie, intergemeentelijke samenwerking of inbedding in een multifunctionele accommodatie. Bibliotheek Boxtel bevindt zich op één centrale plek in de gemeente. In combinatie met één uitleenpunt in Liempde en één in Esch, is de boekenuitleenfunctie voor veel Boxtelaren nabij.

Landelijke Subsidieregelingen

Vanuit het Rijk worden diverse instrumenten beschikbaar gesteld gericht op verduurzaming, toegankelijkheid en versterking van maatschappelijke voorzieningen. De gemeente verwacht

⁵ Nederlands Jeugdinstituut

⁶ Beheerjebuurtuis Samenwerkingsverband Actieve bewoners

dat initiatiefnemers en aanvragers hier maximaal gebruik van maken om benodigde investeringen te dekken. Deze mogelijke subsidieregelingen zijn:

- De Rijkscultuurfondsen⁷
- Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (DUMAVA)⁸
- Stimulering Bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA)⁹
- Specifieke uitkering stimulering sport¹⁰

Begroting gemeente Boxtel onder druk

De financiële situatie voor de komende jaren is minder zwaar dan eerder werd verwacht, doordat het Rijk heeft besloten de geplande bezuiniging op gemeentelijke middelen gedeeltelijk uit te stellen. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2026 en 2027 extra middelen voor jeugdzorg om de stijgende kosten te compenseren. Desondanks blijft het financieel uitdagend, aangezien Boxtel vanaf 2028 jaarlijks ongeveer 3 miljoen euro minder ontvangt. Dit beperkt de ruimte voor nieuw beleid en maakt dat er keuzes moeten worden gemaakt ten aanzien van investeringen in bijv. maatschappelijke accommodaties.

⁷ <https://www.cultuursubsidie.nl/over-het-cultuurstelsel/rijkscultuurfondsen>

⁸ <https://www.rvo.nl/nieuws/sportclubs-subsidie-verduurzamen>

⁹ <https://www.dus-i.nl/subsidies/stimulering-bouw-en-onderhoud-sportaccommodaties>

¹⁰ <https://www.dus-i.nl/subsidies/specifieke-uitkering-sport>

4. Inhoudelijke uitgangspunten

Hieronder worden de uitgangspunten van het accommodatiebeleid toegelicht. Deze uitgangspunten vormen de basis van het afwegingskader waarmee individuele casussen (aanvragen) voor een gemeentelijke bijdrage aan de realisatie, uitbreiding, verbetering of het onderhoud van maatschappelijke accommodaties kunnen worden getoetst.

Naast deze uitgangspunten dienen (toekomstige) beleidsplannen die effect hebben op de gemeentelijke inzet of bijdrage aan accommodaties beschikken over informatie omtrent de lange termijn visie van voorzieningen, de spreiding ervan, de financiële houdbaarheid, mogelijke clustering, het gebruik van bestaande gebouwen en locaties, en een lange termijn perspectief voor onderhoud- en duurzaamheidsmaatregelen.

4.1 Essentiële voorzieningen en spreiding

In gemeente Boxtel is een evenwichtige spreiding van maatschappelijke functies en accommodaties waarbij iedere wijk of kern een herkenbare ontmoetingsplek ('hart in de wijk') heeft. Deze voorzieningen passen bij de Boxtelse wijken en zijn toegankelijk voor iedereen.

Deze herkenbare ontmoetingsplekken zijn centrale locaties die de sociale infrastructuur versterken door ruimte te bieden aan verenigingen, organisaties en bewoners. Als essentiële voorzieningen gelden een binnen- en buitensportvoorziening en een ontmoetingsplek (per kern). Door voorzieningen te centreren worden middelen en vrijwilligers efficiënter ingezet, terwijl de kans toeneemt dat inwoners elkaar ontmoeten, betrokken raken en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor het gebruik en onderhoud. De voorzieningen sluiten aan bij het karakter en de schaal van de wijk, maar blijven ook financieel en organisatorisch haalbaar.

Bij de realisatie en instandhouding van accommodaties geeft de gemeente voorkeur aan het optimaal benutten van bestaande gebouwen en wordt ontwikkeling van nieuwe voorzieningen in eerste instantie vermeden. De huidige spreiding van de voorzieningen is hierin het vertrekpunt. Mochten er al essentiële voorzieningen aanwezig zijn in de kern en wil een initiatiefnemer een extra voorziening realiseren, dan zal de aanvrager aannemelijk moeten maken waar de toegevoegde waarde van de betreffende voorziening ligt ten opzichte van de bestaande voorzieningen. Om deze toegevoegde waarde van de accommodatie te kunnen beoordelen wordt er onder meer gekeken naar alternatieven. Als er een vergelijkbaar aanbod binnen redelijk bereik is, moet het belang voor de kern overtuigend worden aangetoond.

Een brede spreiding van voorzieningen betekent dat deze dicht bij de inwoners liggen, maar vaak kleinschaliger en van een beperkter kwaliteitsniveau zijn. Concentratie op één centrale locatie, zoals bij een omnivereniging, maakt hogere kwaliteit mogelijk, maar gaat ten koste van de spreiding en vraagt meer van de mobiliteit en bereikbaarheid voor Boxtelse inwoners. We maken per investering een afweging voor de juiste balans tussen schaalgrootte en nabijheid (spreiding).

4.2 Lokale focus

In gemeente Boxtel zijn de maatschappelijke accommodaties primair gericht op de lokale behoefte en vervullen geen regionale functie. Bovenlokale voorzieningen zijn wel mogelijk maar worden dan financieel door de gemeente alleen voor de lokale functie ondersteund.

Voor de inwoners van Boxtel is het van groot belang dat de dorpskernen worden versterkt en de leefbaarheid wordt behouden of vergroot. Maatschappelijke accommodaties leveren hieraan een essentiële bijdrage. Gezien de inwoners de hoofddoelgroep zijn van dit beleid en de nabijheid van grotere steden, kiest de gemeente bewust om de focus te leggen op de lokale behoefte. Hierbij wordt uitgegaan van voornamelijk gebruik door inwoners uit eigen gemeente.

Wanneer een voorziening in overwegende mate bezoekers uit andere gemeenten aantrekt, kan dit aanleiding zijn om de gemeentelijke (financiële) bijdrage te beperken. De hoogte van een bijdrage wordt daarom afgestemd op de omvang en functie die passen bij de behoefte van de lokale gemeenschap, waarbij het belang van de inwoners van Boxtel vooropstaat. De lokale behoefte kan onder andere worden bepaald door het daadwerkelijke gebruik van de voorziening door de inwoners van Boxtel zelf.

4.3 Samenwerking

In gemeente Boxtel ligt de primaire verantwoordelijkheid voor het financieren van een maatschappelijke accommodatie bij de gebruiker zelf. Een gemeentelijke bijdrage wordt gezien als aanvullende ondersteuning in de vorm van cofinanciering. Op basis van maatwerk is een financiële bijdrage vanuit de gemeente aan een accommodatie tot 100% mogelijk.

Omdat gemeentelijke middelen beperkt zijn, is samenwerking met en een eigen bijdrage van Boxtelse initiatiefnemers essentieel om voorzieningen in stand te houden. Deze bijdrage kan bestaan uit geld en/of inzet van uren: hoe groter de eigen draagkracht, hoe minder de gemeente hoeft bij te dragen. Constructies waarbij gebruik wordt gemaakt van zelfwerkzaamheid zijn waardevol hierin. De inzet van dit middel wordt altijd afgewogen tegen financieel-technische gevolgen en de bijhorende borging van de aansprakelijkheid en veiligheid. Ook commerciële, ondersteunende activiteiten zoals een horecagelegenheid kunnen worden gezien als een externe vorm van financiering. Deze commerciële activiteiten worden niet rechtstreeks vanuit het accommodatiebeleid gefaciliteerd. In Boxtel ligt de kracht bij de gemeenschap: samenwerking en ontwikkeling komen van onderop en sluiten aan bij de plaatselijke situatie en het type voorziening. Zo mag een gemeenschapshuis niet concurreren met de lokale horeca, maar moet het een aanvullende rol vervullen. Gebruikers zijn in principe verantwoordelijk voor klein onderhoud. Hierbij wordt uitgegaan van de demarcatie conform het ROZ model (Model Huurovereenkomst¹¹, Algemene Bepalingen van de Raad voor Onroerende Zaken). Er zijn in het verleden afwijkende afspraken gemaakt. Deze worden op passende momenten gestandaardiseerd. Initiatiefnemers dienen aannemelijk te maken waarom gemeentelijke steun noodzakelijk is en andere financieringsbronnen (in de breedste zin des woords) onvoldoende zijn.

De gemeente investeert in maatschappelijke accommodaties en voorzieningen wanneer deze niet door verenigingen, gebruikers en door andere middelen (zoals sponsoring) volledig kunnen worden betaald.

4.4 Multifunctionaliteit

In gemeente Boxtel zijn maatschappelijke accommodaties waar mogelijk multifunctioneel, met behoud van een herkenbare identiteit en gevoel van verbondenheid ("thuishonk"). Daarbij

¹¹ Zie <https://roz.nl/de-roz-modellen/model-woonruimte/>

fungeren accommodaties als laagdrempelige ontmoetingsplekken waar inwoners terecht kunnen voor ontspanning, contact en gemeenschapszin.

De maatschappelijke accommodaties in Boxtel zijn bedoeld voor de gehele gemeenschap, waarbij multifunctionele accommodaties veel potentie bieden. Waar mogelijk worden bestaande gebouwen en terreinen ingezet voor meerdere maatschappelijke functies, zodat uiteenlopende doelgroepen elkaar kunnen ontmoeten en de sociale cohesie wordt versterkt. De gemeente investeert bij voorkeur in voorzieningen waar verschillende gebruikersgroepen actief gebruik van kunnen maken. De gemeente stimuleert gezamenlijk gebruik om de bezettingsgraad te verhogen en efficiëntie te bevorderen en moedigt clustering aan wanneer dit praktische, inhoudelijke of financiële voordelen oplevert. In Boxtel staat delen tenslotte boven alleen hebben. Monogebruik is hier slechts een uitzondering, bijvoorbeeld wanneer de aard van de voorziening dit noodzakelijk maakt, zoals bij kleedkamers. Bij aanvragen voor nieuwe of aangepaste accommodaties wordt daarom altijd eerst beoordeeld of de activiteit kan worden ondergebracht in een reeds bestaande voorziening. Met de keuze voor multifunctioneel gebruik in combinatie met duidelijke afspraken over gebruik en beheer benutten we de voorzieningen optimaal.

Daarnaast is het voor de inwoners van Boxtel belangrijk dat er aandacht blijft voor het behoud van een herkenbare identiteit en een gevoel van verbondenheid: een plek die valt als een soort "thuishonk".

4.5 Toekomstbestendigheid

In gemeente Boxtel zijn maatschappelijke accommodaties gericht op de toekomst en worden uitnodigend en doelmatig ingericht. Het borgen van de levensvatbaarheid van de accommodatie is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de vereniging/gebruikers zelf.

Investerings in maatschappelijke accommodaties moeten niet alleen voor het heden, maar ook voor de toekomst waardevol zijn. Voorzieningen worden uitnodigend en doelmatig ingericht: praktisch, goed te onderhouden en betaalbaar in gebruik. De gemeente streeft hierbij naar de 'basis op orde': We gaan voor een zo hoog mogelijke kwaliteit tegen een zo laag mogelijke financiële bijdrage. De gemeente financiert geen overbodige luxe. Extra wensen zijn de verantwoordelijkheid van gebruikers.

Nieuwe of aangepaste accommodaties moeten toekomstbestendig en flexibel inzetbaar zijn bij dalende bezetting van gebruikers. Bij aanvragen voor een gemeentelijke bijdrage wordt daarom gekeken naar het aantal (verwachte) gebruikers en de onderhoudskosten op de middellange termijn (meerjarenonderhoudsplan). Daarbij geldt dat de gemeente niet investeert in clubs en verenigingen die niet levensvatbaar zijn. De gebruikers dienen zelf de accommodaties duurzaam en financieel te kunnen dragen. Voor sportaccommodaties geldt dat verschillende sportbonden (KNVB, KNHB, NOC*NSF, KNTB) kengetallen hebben gepubliceerd die als ondergrens kunnen fungeren. Zo is bekend hoeveel gebruikers er nodig zijn om bijvoorbeeld een voetbalveld of een tennisbaan adequaat te gebruiken. De toekomstige bezettingsgraad, het gebruik en ledenaantal van verenigingen kunnen echter niet met volledige nauwkeurigheid worden voorspeld. Ook zijn er geen vergelijkbare normen voor andere voorzieningen waaronder musea. Het is aan de initiatiefnemers om aannemelijk te maken dat de voorziening waarvoor een aanvraag wordt ingediend, ook op de lange termijn door voldoende mensen gebruikt zal worden. Een aanvraag is voorzien van een strategisch toekomstplanning en een goed onderbouwde, realistische begroting.

Dit houdt in dat niet alle bestaande accommodaties in alle omstandigheden behouden kunnen blijven. Bestaande afspraken komt de gemeente na. Op natuurlijk momenten (bijv. grootschalige renovatie, vernieuwing van contracten enz) wordt wel gekeken naar de toekomstbestendigheid van de gevraagde investering. Bij aanvragen voor financiële ondersteuning voor aanpassing of onderhoud wordt daarom zorgvuldig afgewogen of dit een verantwoorde investering is, onder meer op basis van het aantal (toekomstige) gebruikers of de afstand tot deze gebruikers.

4.6 Duurzaamheid

De gemeente Boxtel heeft de plicht om haar maatschappelijke accommodaties te verduurzamen, waarbij voor een deel van het vastgoed de ambitie geldt om in 2030 CO₂-neutraal te zijn. De uitwerking hiervan, inclusief de prioritering en de volgorde van de aanpak per gebouw, wordt vastgelegd in een afzonderlijk Plan van Aanpak Verduurzaming. Dit plan vormt de leidraad voor de uitvoering en wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd in december. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat voor investeringen in de verduurzaming van gebouwen zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van natuurlijk investeringsmomenten (verbouwing, renovatie, grootschalig onderhoud).

4.7 Financieel verantwoord

In gemeente Boxtel dient het gevraagde bedrag in verhouding te staan tot de maatschappelijk impact, waarbij de financiële bijdrage alleen wordt verstrekt wanneer dit past binnen gemeentelijke begrotingen.

Bij aanvragen voor een gemeentelijke bijdrage geldt dat de omvang van het gevraagde bedrag transparant en onderbouwd moet zijn en in verhouding staat tot de aard en de maatschappelijke impact van de accommodatie. In deze aanvraag motiveren zij waarom een gemeentelijke (financiële) bijdrage essentieel is. Zoals eerder benoemd ligt de verantwoordelijkheid voor het dekken van de kosten primair bij de vereniging zelf, waarbij een bijdrage van de gemeente altijd aanvullend is. Daarnaast wordt een financiële bijdrage uitsluitend verstrekt wanneer deze past binnen de gemeentelijke begroting en in lijn is met de vastgestelde financiële kaders. Hiermee wordt geborgd dat de inzet van publieke middelen zorgvuldig en verantwoord plaatsvindt.

Door initiatieven jaarlijks te toetsen op de uitgangspunten kan de gemeente haar middelen gericht inzetten. Tegelijkertijd voorkomt de jaarlijkse cyclus overhaaste beslissingen en zorgt het voor een duidelijk moment van reflectie en planning, wat cruciaal is voor een langetermijnstrategie. De jaarlijkse cyclus biedt zo een hanteerbare structuur die consistentie, focus en financiële controle waarborgt.

5. Gemeentelijke rol en afbakening van het beleid

5.1 Rol voor gemeente

Om te kunnen bepalen in hoeverre de gemeente rol heeft bij de realisatie, aanpassing / uitbreiding of het onderhoud van een accommodatie, spelen de volgende overwegingen een rol:

Wettelijke verplichting

De gemeente heeft een wettelijke taak ten aanzien van de huisvesting van onderwijs en de facilitering van binnensport voor het onderwijs. De verantwoordelijkheid voor de huisvesting van onderwijs valt echter buiten het gemeentelijk accommodatiebeleid van Boxtel en wordt geregeld in het Integrale Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. De gemeente heeft geen wettelijke taak voor de huisvesting van de accommodaties die binnen het accommodatiebeleid vallen, met uitzondering van de zorgplicht voor toegankelijke en openbare bibliotheken vanaf 2026. De accommodaties binnen de reikwijdte van dit accommodatiebeleid en zonder wettelijke verplichtingen, zoals binnen- en buitensportaccommodaties, worden in dit beleid afzonderlijk gewogen en gefaciliteerd.

Gemeentelijke maatschappelijke beleidsdoelstellingen

Het is een belangrijke taak van de gemeente om te zorgen voor leefbare kernen en wijken met voldoende voorzieningen. Wanneer de gemeenschap of markt hierin niet kan voorzien, kan de gemeente Boxtel besluiten een rol te spelen om de voorzieningen toegankelijk te houden. Dit geldt vooral wanneer maatschappelijke partners de voorzieningen niet zelfstandig kunnen realiseren of onderhouden. De ondersteuning van maatschappelijke accommodaties moet dan een effectieve en efficiënte aanvulling vormen op andere instrumenten die worden ingezet om de beleidsdoelstellingen van de gemeente te behalen.

Aansluiting op initiatieven vanuit de samenleving

De gemeente wil actieve ondersteuning bieden aan verenigingen en andere initiatiefnemers die bijdragen aan een vitale gemeenschap. We luisteren naar de lokale behoeften en onderzoeken hoe de gemeente, al dan niet financieel, kan helpen bij de realisatie en onderhoud van maatschappelijke accommodaties. Belangrijk hierbij is dat de gemeente niet handelt vanuit een houding van "u vraagt, wij draaien", maar vanuit "u vraagt, wij denken". Zo kunnen we flexibel inspelen op de wensen van de samenleving en blijven we dicht bij de dagelijkse realiteit.

Wanneer er sprake is van een wettelijke plicht, ondersteuning van gemeentelijke maatschappelijke beleidsdoelstellingen en/of aansluiting op initiatieven vanuit de samenleving dan heeft de gemeente in die zin een 'rol'. Welke rol dat is en hoe we die rol invullen, verschilt per situatie. Het accommodatiebeleid gaat vooral over de vraag wanneer de gemeente wel of niet (en in welke vorm) financieel bijdraagt aan accommodaties voor maatschappelijke voorzieningen en activiteiten.

Gemeentelijke eigendomsrelatie

Een belangrijke afweging met betrekking tot de rol die de gemeente speelt is de eigendomsrelatie. Bij gemeentelijk eigendom is een investering in de huisvesting van de accommodatie een mogelijke uitkomst. Wanneer het gaat om niet gemeentelijk eigendom ligt een directe investering vanuit de gemeente niet voor handen, tenzij er een uitzondering wordt

gemaakt (bijv. op basis van bestaande afspraken, noodzaak, buitengewone bijdrage aan maatschappij et cetera).

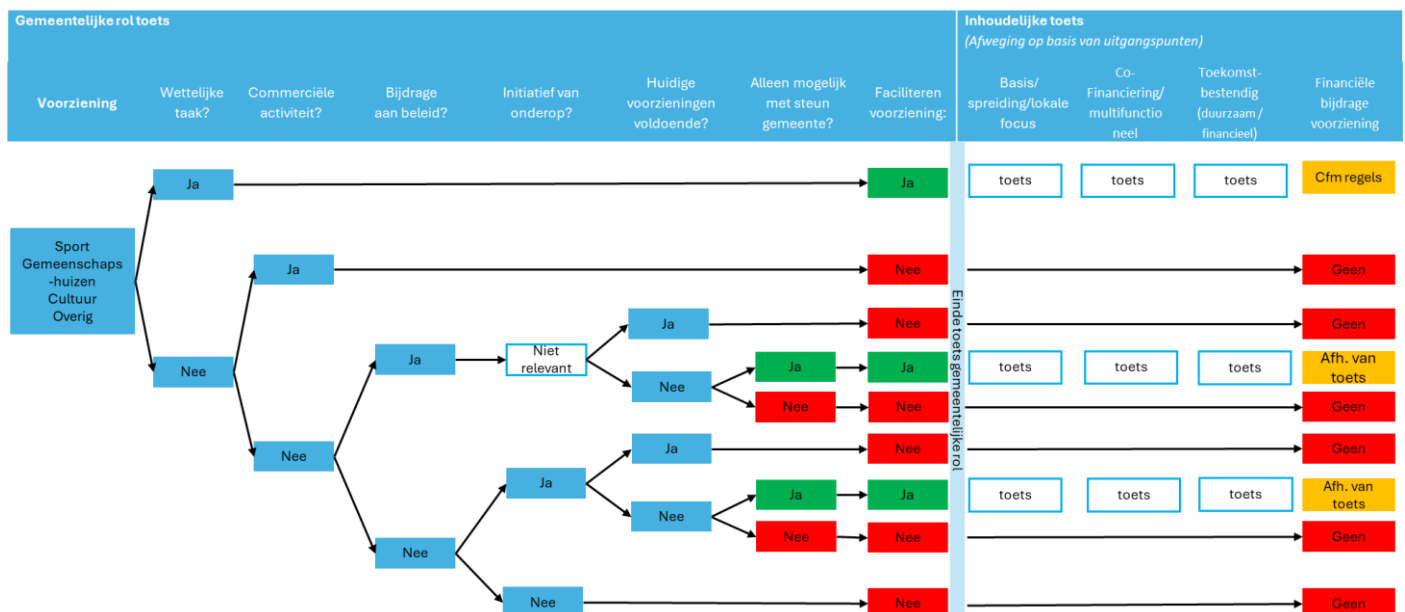
Type accommodatie	Eigendom	Gemeentelijke rol
Gemeentehuis	Gemeente	Bouw, groot onderhoud
Werklocaties	Gemeente	Bouw, groot onderhoud
Binnensport incl. gymzalen	Gemeente	Bouw, groot onderhoud, organiseren exploitatie
Buitensport	Gemeente / privaat	Bouw, groot onderhoud
Zwembad	Gemeente	Bouw, groot onderhoud
Zwembad buiten	Gemeente (erfpacht)	Geen rol
Dorpshuizen, wijkcentra, enz.	Gemeente / privaat	Bouw, groot onderhoud
Scouting	Privaat	Geen onderhoud, wel steun
Jongeren centrum	Privaat	geen rol
Kinderboerderij	Gemeente	Groot onderhoud, klein onderhoud
Bibliotheek	Gemeente	Groot onderhoud
Cultureel centrum	Gemeente	Bouw, groot onderhoud
Musea	Gemeente / privaat	Bouw, groot onderhoud of geen rol

5.2 Strategische posities

De gemeente hanteert als basisprincipe dat het geen strategische acquisities in vastgoed doet met als doel waardevermeerdering, versterking van de vastgoedportefeuille of uit ander financieel beoogd resultaat. De gemeente kan echter in een breder perspectief wel over gaan tot acquisitie van vastgoed op strategische posities. Dit moet een ander maatschappelijk doel dienen zoals het mogelijk maken van (her)ontwikkelen van maatschappelijk vastgoed (denk aan onderwijsgebouwen, zwembaden of multifunctionele centra en gemeenschapshuizen) of gebiedsontwikkelingen waarbij het nodig is dat gronden of kavels herverdeeld moeten worden.

5.3 Afwegingskader rol gemeente

Het voorliggende beleid omvat uitgangspunten en een afwegingskader voor de rol en bijdrage van de gemeente. Deze zijn in hoofdstuk 4 en 5.1 omschreven. Dat kader geldt voor alle types voorzieningen en kent daarom een bepaald abstractieniveau. Dit is noodzakelijk om de algemene toepasbaarheid van de uitgangspunten te kunnen borgen en daarmee bij te dragen aan een gelijk speelveld en consistente afwegingen. De leidraad voor deze afweging is in onderstaand schema weergegeven.

Bij besluitvorming over accommodaties past ruimte voor overweging¹². In de praktijk blijken vraagstukken en initiatieven niet zwart-wit en inhoudelijk niet 1-op-1 vergelijkbaar. De bedoeling is dat aan de hand van dit beleid college en raad geadviseerd worden in hun keuzes, maar er ook ruimte is voor een andere afweging. De hoogte van de gemeentelijke bijdrage is o.a. afhankelijk van afwegingen vanuit het inhoudelijke beleid. Het afwegingskader en de uitgangspunten zijn niet limitatief en imperatief. Het is niet zo dat een aanvraag per definitie leidt tot een gemeentelijke bijdrage.

5.4 Beheer, onderhoud en exploitatie

Bij beheer, onderhoud en exploitatie ligt de algemene focus op:

- Multifunctionaliteit: Accommodaties zijn multifunctioneel en kunnen door meerdere belanghebbenden gebruikt worden. Nieuwe initiatieven hebben als uitgangspunt dat multifunctioneel gebouwd wordt. Voor bestaande accommodaties wordt gekeken naar het clusteren van functies en het effectief benutten van de gebouwen om leegstand te voorkomen. Bij nieuwe initiatieven wordt altijd onderzocht of er bestaande gebouwen, of ruimten in gebouwen benut kunnen worden voor de doelstellingen.
- Een vast aanspreekpunt bij de gemeente: een vast contactpersoon vanuit de gemeente waar mensen uit de samenleving terecht kunnen met ideeën of aanvragen die accommodaties en/of vastgoed en beheer en onderhoud raken. Deze contactpersoon is ook in te zetten voor het delen van kennis en ondersteunt in het in contact brengen met de juiste personen/organisaties.
- De organisatie van de gemeente is hiermee gericht op het efficiënt beheren van de gemeentelijke accommodaties. Hierbij ligt de focus op het creëren van gestandaardiseerde huur- en gebruiksovereenkomsten waarbij de gemeente in basis gelijke afspraken wil maken met de gebruikers van de accommodaties. De standaarden bieden een stabiele basis en set aan afspraken. Er is ruimte voor maatwerk, ieder

¹² Aan de uitgangspunten kunnen geen rechten worden ontleend.

initiatief kent lokale aspecten, bijzonderheden of aspecten waar invulling aan gegeven moet worden.

- De basis voor het beheer en onderhoud is als volgt:
 - In stand houden van gebouwen volgens NEN-2767: kwaliteitsniveau 3 'redelijke conditie' (plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling niet in gevaar. Sober en doelmatig onderhoud.
 - Er geldt een hogere maatstaf voor monumenten die per pand vastgesteld dient te worden.
 - Er vinden geen investeringen plaats in voorzieningen die gesloopt gaan worden of geen (maatschappelijke) invulling genieten.

5.5 Programmering en inhoudelijke invulling

De inhoudelijke programmering en invulling van activiteiten ligt bij de organisaties, gebruikers of verenigingen zelf. De gemeente faciliteert door het ter beschikking stellen van de accommodaties die zo veel mogelijk multifunctioneel inzetbaar zijn om ruimte te bieden aan een velerlei aan activiteiten voor maatschappelijke doelen. Gemeentelijke accommodaties zijn gericht op brede inzetbaarheid om zo de toekomstwaarde te borgen.

Binnen de gemeente zijn echter ook accommodaties die niet direct ingezet worden voor initiatieven vanuit de maatschappij. Gemeentewerven of het gemeentehuis zijn voorbeelden van accommodaties die voor een specifiek doel gebouwd worden. Hier geldt echter nog steeds dat zij efficiënt moeten zijn en passend bij de behoefte en doelstelling.

5.6 Financieel kader

In het accommodatiebeleid gaan we uit van een scheiding tussen bijdragen in accommodaties en bijdragen uit beleidsvelden (directe subsidies voor activiteiten). Bijdragen aan accommodaties (investering of exploitatiebijdragen) zijn primair gericht op eigen accommodaties of accommodaties die de gemeente zelf in gebruik heeft. In geval van (nieuwe) bijdragen aan accommodaties zullen deze altijd worden getoetst aan de financiële haalbaarheid voor de gemeente op basis van een financiële analyse.

Niet alle accommodaties die een maatschappelijk doel dienen binnen de gemeente vallen binnen dit beleid. Accommodaties waarbij de gemeente geen directe relatie heeft, vallen buiten dit beleid. Organisaties die gebruik maken van die accommodaties kunnen indien voor hen van toepassing via het subsidieloket van de gemeente een verzoek indienen tot subsidiëring van activiteiten. Aanvragen worden aan het geldende subsidiebeleid getoetst.

Het algemene uitgangspunt voor het huurprijsbeleid is:

- scheiding tussen huur en subsidie (transparantie);
- een kostprijsdekkende huur voor maatschappelijk vastgoed
- een marktconforme huur voor commercieel en overig vastgoed.

Per situatie zal de best passende vorm gekozen worden.

